

οντέ = όταν. Τὸ μητρικὸν γάλα) Γέν. Συνών. ἀβάλω-
τος 1. β) Ὁ μὴ τεθείς εἰς τὴν γῆν, ἀφύτευτος, ἄσπαρ-
τος, ἐπὶ σπερμάτων, φυτῶν κττ. Πελοπν. (Λακων.) Χίος:
φορμύδι ἄβαλτο Λακων. Ἐχω ἄβαρτα τὰ κρεμμύδια - τὰ
κόρδα - τὰ κουκκιά Χίος. γ) Ἐκεῖνος, εἰς τὸν ὁποῖον
δεν ἔβαλε τίς τι, ὁ μὴ σπαρείς, ὁ μὴ φυτευθείς, ἐπὶ ἀγρῶν,
ἀμπέλων, ἀμπέλων κττ. Κύπρ. Πελοπν. (Λακων.): Ἀμπέλι
βαλτο Λακων. Ἀνέβαρτον περβόλιν Κύπρ. Ἐχω-το
ἀκόμα ἀνέβαρτον τὸ χωράφιν μου αὐτόθι. δ) Ὁ μὴ
εισελθὼν πρὸς Νάξ. (Ἀπύρανθ.): Βαλιμένος κι ἀβάλετος
τὴν πόρτα τοῦ καφενέ ἤκαμεν καὶ καβγά (μόλις εἰσήρ-
ηκε κτλ.) 2) Ὁ μὴπω τεθείς εἰς χρῆσιν, ἀμεταχει-
ριστος, καινουργῆς, ἐπὶ ἐνδυμάτων, ὑποδημάτων κττ.
Ἡπ. Μακεδ. (Βογατσ. Καστορ.) Κρήτ. Νάξ. (Ἀπύρανθ.)
Νάξ. Πελοπν. (Ἀργολ. Ἀρκαδ. Λακων.) Σίφν. Τσακων.
κ. ἄ.: Ἀκόμη ἔχω ἄβαρτα τὰ παπούτσια ἀπὸ ἡ καμα Κρήτ.
Ἐχον τὰ φουρέματα μ' ἄβαλτα ἀκόμα Ἡπ. Ἀβάλιτο τό' χει
ἀκόμα τὸ φουστάνι ὡς σήμερα Ἀπύρανθ. Βραχάνι ἀβά-
λιτε (βραχάνι = φουστάνι) Τσακων. Νὰ πάρῃ τὴ σπλῆνα
του, νὰ τὴν καρφώσῃ μ' ἓνα ἄβαλτο καρφὶ εἰς ἓνα στανρο-
δρόμι καὶ νὰ μὴν περάσῃ πρὸς ἀποκεῖ τὰ προβάτὰ του (ἐκ
παραδ.) Ἀργολ. Συνών. ἀπαννος, ἀπιαστος, ἀφόρετος.

ἀβάλωτος ἐπίθ. Σύμ.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἀμαρτ. ρ. βαλῶνομαι - βα-
λῶνω, διὰ δὲ τὸν σχηματισμὸν πβ. τὰ ὅμοια νὰ κάμω
-καμωμένος - καμῶνομαι - ἀκάμωτος, νὰ γίνω - γινω-
μένος - γινῶνω - ἀγίνωτος, νὰ ἐμβάλλω - μπαλῶμένος
- μπαλῶνομαι - μπαλῶνω - ἀμπάλωτος κττ., ἐν οἷς ὡς
βάσις σχηματισμοῦ ἐλήφθη τὸ ἀ' πρὸς. τοῦ ἀορ. τῆς
ὑποτακτ. Ἰδ. Γ' Χατζιδ. ΜΝΕ 2, 580 κέξ.

1) Ὁ μὴ τεθείς πρὸς: Ἀβάλωτον-ν' ἐμόλυκεν τὸν περάτη
(ἦτοι δὲν ἔβαλε τὸν σύρτην τῆς θύρας). Συνών. ἄβαλ-
τος 1. 2) Ὁ μὴ φορεθείς, καινουργῆς, ἐπὶ ἐνδυμάτων,
ὑποδημάτων κττ.: Σάκκος ἀβάλωτος. Παπούτσια - ροῦχα
ἀβάλωτα. Συνών. ἄβαλτος 2, ἀφόρετος.

ἀβανάκης ἐπίθ. Βιθυν. (Κατιρ.) ἀβανάκ'ς Θράκ.
(Ἀδριανούπ.) Πόντ. (Κοτύωρ. Σάντ. Χαλδ. κ. ἄ.)

Τουρκ. *avapak*.

Βλάξ, ἡλίθιος ἐνθ' ἄν.: Μὲ πιάνει γι' ἀβανάκη (μὲ ἐκλαμ-
βάνει ὡς ἡλίθιον) Κατιρ. Χατί ἀβανάκ'ς ἐν'! (τί βλάξ εἶναι)
Κοτύωρ.

ἀβανακλούκι τό, ἀμάρτ. ἀβανακλούκ' Πόντ. (Τραπ.)
ἀβανακλούγ' Πόντ. (Χαλδ.) ἀβανακλούχ' Πόντ. (Σάντ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀβανάκης καὶ τῆς Τουρκ. παραγωγι-
κῆς καταλ. - *lık*.

Βλακεία, ἡλιθιότης.

ἀβανακωτός ἐπίθ. Πόντ. (Σάντ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀβανάκης καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ.
- *ωτός*.

Ὁ ὀλίγον τι βλάξ.

ἀβάνεμα τό, Χίος

Ἐκ τοῦ ρ. ἀβανεύω.

Συκοφαντία: Ἀβανέματα εἰν' αὐτά. Συνών. ἀβανιά 1.

ἀβάνευτος ἐπίθ. ἀμάρτ. ἀάνευτος Κάρπ.

Ἐκ τοῦ ρ. ἀβανεύω. Περὶ τῆς στερητικῆς σημ. τοῦ
α ἰδ. ἀ- στερητ. 2 α.

Ὁ μὴ διαβληθείς, ἀσυκοφάντητος: Ἀνθρωπος ἀάνευ-
τος. Κορίτσι ἀάνευτο.

ἀβανεύω Χίος ἀβανεύγω Χίος ἀανεύγω Κάρπ.

Ἐκ τοῦ οὖσ. ἀβανιά. Περὶ τῆς ἀναπτύξεως τοῦ γ εἰς
τὸν τύπ. ἀβανεύγω ἰδ. Γ' Χατζιδ. ΜΝΕ 1, 49.

1) Συκοφαντῶ, διαβάλλω, κατηγορῶ ἀδίκως Κάρπ.:
Τὸν ἀάνειψαν τὸν ἄνθρωπον. Συνών. ἀβανιάζω 1, ἀβα-
νίζω. 2) Ἀδικῶ Χίος: Μοῦ πῆρε τὸ σπῖτι μου καὶ
μ' ἀβάνεψε.

ἀβάνης ἐπίθ. Χίος κ. ἄ. ἀβάν'ς Β. Εὐβ. Ἡπ. Θράκ.
(Ἀδριανούπ. Αἰν.) κ. ἄ. ἀάνης Κάρπ. Θηλ. ἀβάνισσα
Πελοπν. (Ἀρκαδ.) ἀάνισσα Κάρπ. ἀανοῦ Κάρπ.

Ἐκ τοῦ Ἀραβ. *havan* = λίαν ἄπιστος, δόλιος, προδό-
της. Ἡ λ. καὶ παρὰ Βλάχ.

1) Συκοφάντης, κακὸς Β. Εὐβ. Ἡπ. Θράκ. (Ἀδριανούπ.
Αἰν.) Κάρπ. Πελοπν. (Ἀρκαδ. κ. ἄ.): Φρ. Ἀάνισσα τοῦ
κόσμου (ἐπὶ γυναικὸς λίαν ραδιούργου καὶ κακῆς) Κάρπ. ||
Παροιμ. Ἀβάνισσα 'ς τὸ σπῖτι σου σούρα θὲ νὰ σοῦ βγάλῃ
(σούρα = δυσφημία) Ἀρκαδ. Ἀάνισσα 'ς τὸ σπῖτι σου γιὰ
σούρα τὴ συνάγεις (ὅτι πρέπει νὰ ἀποφεύγῃ τις τοὺς συκο-
φάντας διὰ νὰ μὴ συκοφαντηθῇ ὑπ' αὐτῶν) Κάρπ. Ἡ
ἀανιά 'ποῦρσε, 'ς τῆς ἀανοῦς ἐπόκατσε (ὅτι ὁ κακολογῶν
ἐν τέλει κατακρίνεται) αὐτόθι. 2) Ἀδικος, πλεονέ-
κτης Χίος.

ἀβανιά ἡ, ἀβανία Ζάκ. Μέγαρ. Πελοπν. (Μάν.)
ἀβανία Τσακων. ἀβανιά κοιν. ἀβανιά Κρήτ. (καὶ ἀβα-
νιά) ἀφανιά Κύπρ. ἀανιά Κάρπ. βανιά Σκυρ. βγανιά
Κρήτ.

Ὁ G Meyer Neugr. Stud. 4, 5 δέχεται ὅτι ἡ λ.
παράγεται ἐκ τοῦ Ἰταλ. *avania* = ζημία, βλάβη, ἀλλὰ
ὀρθότερον φαίνεται ὅτι ἐσχηματίσθη ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀβάνης
εἰσελθόντος παλαιότερον εἰς τὴν Ἑλληνικὴν ἐκ τῆς Ἀρα-
βικῆς. Ὁ τύπ. ἀβανιά ἤδη παρὰ Δουκ. Ὁ τύπ. βανιά
προήλθε δι' ἀφαιρέσεως τοῦ α συγκρουσθέντος πρὸς προη-
γούμενον ἄλλο α, οἷον βαρεῖα βανιά. Τὸ βγανιά ἐκ
συμφύρ. πρὸς τὸ βγάνω, μεθ' οὗ συνεκφέρεται (ἰδ. κατωτ.)

1) Διαβολή, συκοφαντία, δυσφήμησις, κακολογία κοιν.:
Δὲν εἶναι ἀλήθεια, ἀβανιά τοῦ κόσμου. Αὐτὸ εἶναι ἀβανιά
κοιν. Συνήθως συνεκφέρεται κατὰ περίφρ. μετὰ τῶν ρ.
βγάζω ἢ βγάνω, βάνω καὶ ρίχνω ἀντὶ τοῦ ἀβανίζω = διαβάλ-
λω, συκοφαντῶ, δυσφημῶ, κακολογῶ: Τοῦ βγάζω ἀβανιά
Κρήτ. Βγάνω ἀβανιές Κεφαλλ. Μοῦ βγάλαν ἀβανιά πῶς ἀγαπῶ
μὴ δούλα Αἰγίν. Τοῦ βγάλανε μὴν ἀβανιά ποῦ δὲ λέγεται
Νάξ. (Ἀπύρανθ.) Ἐβκαλέν του τὴν ἀβανιάν πῶς ἐν' κλέφτης
Κύπρ. Μοῦ 'ρριξαν ἀβανιά Πελοπν. (Σουδεν.) Ἐλα δὲ τὴν
ἄμοιρη, ἀβανιά ποῦ τῆς ρίξανε! Μέγαρ. Τί τοῦ ρίχνιτι
ἀβανιές; Λέσβ. Ἀβανιές τοῦ βγάνουν πῶς ἔχει ἀγαπητικοί
Ἀπύρανθ. || Φρ. Νὰ σὲ μᾶς - νὰ σὲ πᾶρ' ἢ ἀβανιά! (δηλ.
νὰ ἐξαφανισθῇς, νὰ καταστραφῇς! Ἀρά) Ἡπ. (Ζαγόρ.)
Κακὴ ἀβανιά! (δηλ. νὰ σὲ πάρῃ!) Ἡπ. Νὰ τοῦ 'ρθ' ἀβα-
νιά! (ἀνέλπιστος δυστυχία) αὐτόθι. Ἡ ἀβανιά νὰ σὲ πάρῃ!
Ἀπύρανθ. Θὰ τοὺ δώκουν 'ς ἀβανιάς νὰ τοὺ πᾶρ'! (ἦτοι θὰ
τὸ ἐξολοθρεύσω, θὰ τὸ ἐξαφανίσω!) Ζαγόρ. Συνών. φρ.
Θὰ τὸ στείλω 'ς τὸ διάβολο! || Παροιμ. Τῆς ἀβανιάς
τὸ γέννημα σὲ ποντισμένο μύλο (ὅτι οἱ συκοφάνται ἔχουν
κακὸν τέλος) Πελοπν (Καλάβρυτ. Λάστ.) || Ἄσμ.

Κόρη μου, κάθου φρένιμα, κοίταξε τὴ δουλειά σου,
νὰ μὴ σὲ ρίξουν ἀβανιὰν τσαὶ βγάλουν τ' ὄνομά σου
Μεγίστ.

Οἱ ἀρχόντοι τὸν ζηλεύανε, | βαρεῖα βανιὰ τοῦ ρίξανε
Σκῦρ. Συνών. ἀβάνεμα. 2) Ἀδικία Πελοπν.
(Καλάβρυτ. Λάστ.) 3) Δυστυχία, συμφορὰ Στερελλ.
(Αἰτωλ.): Τὸν ἤσαν πουλλὲς ἀβανιὲς τὸν κακουμοῖρ', τί νὰ
σοῦ κάμ'! Πόσις ἀβανιὲς μ' ἤσαν, τί νὰ βαστάξουν! Τὸν
πῆρ' ἡ ἀβανιὰ μὴ τ'ν πουλλὴ φαμιλιά. β) Πληθ. οἰκο-
γενειακαὶ ἐνοχλήσεις, βάρη Σαμοθρ.: Μὴ πλακῶσαν οἱ
-ῶ - ἀβανιὲς.

ἀβανιάζω Πελοπν. (Σουδεν.) κ. ἀ. — Α'Εφταλ. Μα-
ζώχτρα 193 ἀβανιάζου Ἡπ. κ. ἀ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀβανιά.

1) Διαβάλλω, συκοφαντῶ Πελοπν. (Σουδεν.)—Α'Εφταλ.
ἐνθ' ἀν.: Ἀπὸ τὸ θεὸ νὰ τὸ βρῇς, ποῦ ἀβανιάσας τὸ πρὸ τιμη-
μένο κορίτσι μας! Α'Εφταλ. ἐνθ' ἀν. Συνών. ἀβανεύω 1,
ἀβανίζω. 2) Προδίδω, καταδίδω, συνήθως εἰς τὰς
Τουρκικὰς ἀρχὰς Ἡπ.: Τὸν ἀβανιάσι.

ἀβανιάρης ἐπίθ. Ἰων. (Σμύρν.) Κυκλ. Μεγίστ. Σῦρ.
(Ἐρμούπ.) κ. ἀ. ἀβανιάρης Κάρπ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀβανιά. Ἡ λ. καὶ παρὰ Σομ.

Ὁ ἐπιρρεπὴς εἰς τὸ συκοφαντεῖν, φιλοκατήγορος.

ἀβανίζω Βιθυν. (Προῦσ.) Κεφαλλ. Κρήτ. Κύθηρ.
Κύπρ. κ. ἀ. ἀβανίζω Κρήτ. ἀφανίζω Κύπρ. ἀβανίζου
Θράκ. (Ἀδριανούπ.) κ. ἀ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀβανιά. Ἡ λ. καὶ παρὰ Βλάχ.

Κατηγορῶ ψευδῶς, διαβάλλω, συκοφαντῶ ἐνθ' ἀν.:
Μὲ ἀβανίζουνε Κύθηρ. Ἀβανίσαν την πῶς ἐν' αἰμιη Κύπρ.
|| Ἄσμ.

Νὰ μὴν μὲ ἀβανίζετε, | καλὰ δὲν μὲ γνωρίζετε.
αὐτόθ. Συνών. ἀβανεύω 1, ἀβανιάζω 1.

ἀβανικὸς ἐπίθ. Κεφαλλ. κ. ἀ. ἀβάν'κους Θράκ.
(Μάδυτ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀβάνης.

1) Συκοφάντης, κακόβουλος Κεφαλλ. κ. ἀ. 2) Μέ-
γας, πολὺς (θὰ ἐσήμαινε κατ' ἀρχὰς τὸν ἄδικον, ὅθεν
κατήντησεν εἰς τὴν σημ. τοῦ πολλοῦ) Θράκ. (Μάδυτ.):
Ἐφαγι ξύλου - φαγεῖ ἀβάν'κου.

ἀβανιοκαημένος ἐπίθ. Χίος

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀβανιὰ καὶ τοῦ ἐπιθ. καημένος.

Ὁ ὑποστάς συμφορὰς ἀπὸ συκοφαντίας. Πβ. φωτισ-
καμένος.

ἀβάν-τα ἡ, Ἀθῆν. Κέρκ. Κεφαλλ. Κύπρ. Πελοπν.
(Συκεῖα Κορινθ.) Σῦρ. κ. ἀ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀβάν-τι κατὰ τὰ εἰς -α οὐσ.

1) Κέρδος, μάλιστα χρηματικόν, συνήθως ἐξ ἀθεμίτου
πράξεως, ἰδίως τῆς χαρτοπαιξίας, τὸ ὅποιον πορίζεται τις
χωρὶς νὰ συντελέσῃ εἰς ἐπιτυχίαν αὐτῆς Κέρκ. Κεφαλλ.:
Θέλω ἀβάν-τα Κεφαλλ. Πληρῶνω ἀβάν-τα αὐτόθ. Ζῇ μὲ
ἀβάν-τες αὐτόθ. Ἐχει καὶ αὐτὸς τὴν ἀβάν-τα του, γι' αὐτὸ
δὲ μιλεῖ Κέρκ. Συνών. κωλόκοστρο. β) Ἐπιρρηματ.
δωρεάν, εἰς βάρος ἄλλου Κύπρ. Πελοπν. (Συκεῖα Κορινθ.):
Θέλει νὰ τρώῃ ἀβάν-τα Κύπρ. Πβ. ἀβάν-τατξης. 2) Βοή-

θεια, ἐπικουρία Πελοπν. (Συκεῖα Κορινθ.): Δῶ μου μὴ
ἀβάν-τα! β) Ἡθικὸν στήριγμα, θάρρος, ὅπερ ἔχει τις
παρὰ τινος προσώπου Στερελλ. Σῦρ. κ. ἀ.: Ἐχει ἀβάν-τα
τὸ θεῖο του, γι' αὐτὸ φωνάζει Σῦρ. Ἐχου ἀβάν-τα τὸν
ἀδιεφθόμ' Στερελλ. 3) Ἐν τῇ συνθηματικῇ γλώσσῃ τῶν
λωποδυτῶν ὁ πρὸς βοήθειαν ἢ συνεργασίαν ἀκολουθῶν
ἄλλον ὁμότεχνον λωποδύτης Ἀθῆν.

ἀβαν-τάγιο τό, Εὐβ. (Κύμ.) Θήρ. Κεφαλλ. Νάξ.
Σῦρ. κ. ἀ. ἀβαν-τάγιον Β.Εὐβ. βαν-τάγιο Ζάκ. Πελοπν.
(Συκεῖα Κορινθ.) βαν-τάγιον Στερελλ.

Ἐκ τοῦ μεσν. Λατιν. *avantagium*. Πβ. καὶ τὸ
παρὰ Δουκ. ἀβαν-τάτξιον = κέρδος.

1) Κέρδος, ὠφέλεια, ὑπεροχή, πλεονέκτημα Ζάκ.
Θήρ. Κεφαλλ. Νάξ. Πελοπν. (Συκεῖα Κορινθ.) κ. ἀ.: Ἐχει
πολλὰ ἀβαν-τάγια Κεφαλλ. Τὸ πῆρε αὐτὸ τὸ βαν-τάγιο Συκεῖα
Κορινθ. 2) Θάρρος Εὐβ. (Κύμ.) Σῦρ.: Φρ. Κάνω
ἀβαν-τάγιο (ἔχω θάρρος, ὑπομονήν) Κύμ. β) Ἡθικὸν
στήριγμα Στερελλ. κ. ἀ.: Ἐχου τοῦ σοῖ μ' βαν-τάγιον
Στερελλ.

ἀβαν-ταδῶρος ὁ, Κεφαλλ. Παξ. κ. ἀ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀβάν-τα καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ.
-δῶρος.

Ὁ ζῶν ἀπὸ ἀβάν-τες, ἥτοι εἰσοδήματα ἢ κέρδη, τὰ
ὅποια συνήθως πορίζεται δι' ἐκβιασμῶν ἐνθ' ἀν.: Σοῦ
εἶναι ἓνας ἀβαν-ταδῶρος! Κεφαλλ. Τὸν ἀβαν-ταδῶρο ἔκαμα
ἔς τὰ χαρτοπαίγνια ἀγν. τόπ. Συνών. ἀμακκαδῶρος. Πβ.
ἀβαντζαδῶρος.

ἀβαν-τάριο τό, Κυκλ. (Ἄνδρ. κ. ἀ.) βεν-τάριο
Κέρκ. Κεφαλλ. κ. ἀ.

Ἐκ τοῦ Ἑνετ. *aventario* = κατάλογος πραγμάτων,
σημειωματῆριον, ἐκπεσόντος τοῦ α ἐν τῷ τύπ. βεν-τάριο
ἐν συνεκφ. τοῦ ἄρθρ. ἐν τῷ πληθ. τ' ἀβεν-τάρια-τὰ
βεν-τάρια.

1) Κατάλογος, βιβλίον καταγραφῆς, σημειωματῆριον
κττ. Κυκλ. β) Ἐκκλησιαστικὸς κῶδιξ, κατάστιχον, εἰς
τὸ ὅποιον καταγράφονται ὅλα τὰ ἐκκλησιαστικὰ κτήματα
καὶ τὰ ἐξ αὐτῶν εἰσοδήματα τῆς ἐκκλησίας Κέρκ. γ)
Ἰδιωτικὸν προικοσύμφωνον, εἰς τὸ ὅποιον καταγράφονται
τὰ πράγματα, τὰ ὅποια δίδονται ὡς προῖξ εἰς τὴν νύμφην
Ἄνδρ. κ. ἀ.: Χωρὶς ἀβαν-τάριο παντρεύτηκε Ἄνδρ. 2)
Καταγραφή περιουσίας Κεφαλλ.: Ἐπέθανε ὁ δάσδης του
ἄκλερος καὶ θὰ κάμῃ βεν-τάριο (δηλ. θὰ προβῇ εἰς τὴν
ἀπογραφὴν τῆς περιουσίας του). Σήμερα ἔχουμε βεν-τάριο!
(εἰρων. κατὰ μεταφ. χρῆσιν ἐπὶ ἀταξίας ἐπίπλων δωμα-
τίου ἢ οἰκίας).

ἀβάν-τατξης ὁ, Κύπρ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀβάν-τα καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ.-τξης.

Ὁ εἰς βάρος ἄλλου, ὁ δωρεάν ζῶν: Εἶναι ἀβάν-τατξης
(ἐπὶ τοῦ δυστροποῦντος νὰ δεχθῇ μέρος τῶν ἀνηκόντων
εἰς αὐτὸν βαρῶν).

ἀβαντζαδούρα ἡ, Παξ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀβάντζο καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ.
-αδούρα. Πβ. μπροκκαδούρα, μαλλιαδούρα, φρεσκαδούρα.

1) Ἐκεῖνο, ὅπερ προκαταβάλων τις ἔχει νὰ λάβῃ παρὰ
τινος, πίστωσις. 2) Εἰσόδημα, κέρδος αὐτόματον:

